

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการปฏิบัติงานของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ของสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2567 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานของครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี stepwise

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการเข้าใจดิจิทัล ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล และด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล

5.1.2 ระดับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

5.1.3 สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูโดยรวม ($r_{xy} = 0.736$) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยการเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ด้านการเข้าใจดิจิทัล (X_2) มีความสัมพันธ์กันสูงกับการเป็นการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{x_2y} = 0.700$)

ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล (X_1) มีความสัมพันธ์กันสูงกับการเป็นการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{x1y} = 0.685$)

ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล (X_5) มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{x5y} = 0.650$)

ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล (X_3) มีความสัมพันธ์กันสูงกับการเป็นการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{x3y} = 0.614$)

ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล (X_4) มีความสัมพันธ์กันปานกลางกับการเป็นการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{x4y} = 0.580$)

5.1.4 การพยากรณ์สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด คือ ด้านการเข้าใจดิจิทัล (X_2) ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล (X_1) และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.744 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.553 ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถรวมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 55.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\begin{aligned}\hat{Y}_{\text{tot}} &= a + b_2X_2 + b_1X_1 + b_5X_5 \\ &= 1.263 + 0.254X_2 + 0.244X_1 + 0.140X_5\end{aligned}$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}\hat{Z}_y &= \beta_2Z_{x2} + \beta_1Z_{x1} + \beta_5Z_{x5} \\ &= 0.285Z_{x2} + 0.253Z_{x1} + 0.155Z_{x5}\end{aligned}$$

ทั้งนี้ สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล (X_3) และด้านวัฒนธรรมดิจิทัล (X_4) ไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

5.2 อภิปรายผล

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ ดังนี้

5.2.1. ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการเข้าใจดิจิทัล ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล และด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล ตามลำดับ

ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัล ซึ่งอาจเป็นผลมาจากนโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารและจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กล่าวไว้อย่างชัดเจนถึงความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในนโยบายและจุดเน้นหลักข้อที่ 5 การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร ข้อที่ 5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบ ระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2567 : ออนไลน์) อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในด้านที่มีคะแนนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2566 : ออนไลน์) Digital literacy หรือทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานที่จะเป็นตัวช่วยสำคัญ สำหรับข้าราชการในการปฏิบัติงาน การสื่อสาร และการปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้อื่นในลักษณะ “ทำน้อย ได้มาก” หรือ “Work less but get more impact” และช่วยส่วนราชการสร้างคุณค่า (Value Co-creation) และความคุ้มค่าในการดำเนินงาน (Economy of Scale) เพื่อการก้าวไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ข้าราชการ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้รับโอกาสการปฏิบัติงานที่ดีและเติบโตก้าวหน้าในอาชีพราชการ (Learn and Growth) ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์ภิชชา ธรรมกุล และคณะ (2566 : 29) ได้ศึกษาสมรรถนะดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการศึกษาในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะดิจิทัลของบุคลากรด้านการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับได้แก่ ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล และด้านการใช้ดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเทิดศักดิ์ วิไลเกษม และคณะ (2566 : 137) ได้ศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติ ญาณะ และคณะ (2566 : 33) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นแนวโน้มที่ดีในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ปรับตัวให้

พันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต

5.2.2 ระดับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ครูมีความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้และจัดการชั้นเรียนได้ดี ครูมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดี รวมถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาจรวมถึงนโยบายการศึกษาของประเทศที่มีหน่วยงานที่เป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่ในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้หน่วยงานการศึกษาถือปฏิบัติ ตลอดจนกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการรักษาความเป็นธรรม และมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล อย่างสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน 3 องค์ประกอบ คือ 1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่ง 2) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา และ 3) การปฏิบัติตนในการรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งในส่วนของ การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งครู ได้ระบุรายละเอียดไว้เป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรา จรนิเทศสกุลชัย และคณะ (2567 : 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของนภัสรัญช์ สุขเสนา และคณะ (2565 : 178) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัย

พบว่าประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันธิณี ม่วงเนียม และจิตติมา วรณศรี (2562 : 307) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหาร สถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจัดการเรียนรวมอยู่ใน ระดับมาก ดังนั้นจึงทำให้ การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงศักยภาพและความทุ่มเทของครู เป็นพื้นฐาน สำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

5.2.3 ผลการวิจัยพบว่า มีสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเมื่อสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้น การปฏิบัติงานของครูก็มีแนวโน้มที่จะมีค่าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะดิจิทัล ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล ด้านการเข้าใจดิจิทัล ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล โดยนำสมรรถนะดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของ สถานศึกษาทำให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น ความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญต่อ การบริหารสถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งอาจนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้น ทักษะดิจิทัลมากขึ้น การพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารอาจเผชิญกับความท้าทายในด้าน ทรัพยากรและเวลา รวมถึงความแตกต่างของบริบทและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา จึงควรมี การวางแผนการพัฒนารอบคอบและเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการลงทุนในการพัฒนา สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารจึงอาจเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ทำให้ครูมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่สอดคล้องและเสริมซึ่งกันและกัน ในการพัฒนาการศึกษายุคปัจจุบันและ อนาคต สอดคล้องกับแนวคิด สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 93-139) ได้อธิบายใน แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมาย ตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์และแนวคิดการจัดการศึกษา ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนา ประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มุ่งเน้นระบบบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Antonopoulou et al. (2021 : 15) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบดั้งเดิมและภาวะผู้นำดิจิทัลต่อผลงานด้านวิชาการ ในสถานการณ

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของงานอย่างชัดเจน กล่าวคือ หากมีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ประสิทธิภาพของงาน และความพึงพอใจจะสูงตามไปด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Karakose et al, (2021 : 1) ได้ศึกษามุมมองของครูต่อบทบาทภาวะผู้นำดิจิทัลกับความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า มุมมองของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับที่ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรวีรยา ธนัชชาอัครสิริ และนุชนรา รัตนศิริประภา (2562 : 781) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมไปถึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรา จรนิเทศสกุลชัย และคณะ (2567 : 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .737 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนภัสรัญช์ สุขเสนา และคณะ (2565 : 178) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง

5.2.4 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูด้วยสมการพหุคูณ พบว่าสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน การวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด เห็นความสำคัญของการนำสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติงานขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษาได้ สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครู ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะเหล่านี้ในผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษา

ของ Damayanti & Mirfani (2021 : 156) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์สมรรถนะด้านดิจิทัลในยุคโรคระบาดโควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางดิจิทัลในกระบวนการบริหาร และมิติการปฏิบัติวิชาชีพ การจัดการและกระบวนการประเมินผลในช่วงการระบาดของโควิด-19 ต่ำกว่า ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าภาวะผู้นำทางดิจิทัลมีส่วนช่วยในกระบวนการบริหารสถานศึกษา มีผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมของทางราชการของสถานศึกษานั้นด้วย ดังนั้น สรุปได้ว่าผู้นำควรเสริมทักษะดิจิทัลเพื่อสนับสนุนระบบการศึกษาในช่วงการระบาดของโควิด-19 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Moore (2018 : 87) ได้ศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียนของครู ผลการวิจัยพบว่า มีพฤติกรรมผู้นำแบบดิจิทัลที่สำคัญหลายอย่างที่ครูรับรู้ถึงการใช้เทคโนโลยีผลกระทบในห้องเรียน อย่างไรก็ตามมีพฤติกรรมผู้นำแบบดิจิทัลที่สำคัญสามประการที่ครูเห็นว่ามีผลกระทบมากที่สุดต่อการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน คือ โอกาสในการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีที่นำโดยผู้นำ ทักษะที่สำคัญต่อการรวมเทคโนโลยีและการบูรณาการเทคโนโลยีและการสนับสนุนเทคโนโลยีที่นำโดยผู้นำ รวมถึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนักสร้อย สุขเสนา และคณะ (2565 : 178) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลที่เป็นตัวพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูมี 2 ด้าน คือ ด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยี และด้านวิธีการเรียนรู้เชิงดิจิทัล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.681 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 46.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยกานต์ภิชชา ธรรมกุล และคณะ (2566 : 29) ได้ศึกษาสมรรถนะดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการศึกษาในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัลส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการศึกษาในจังหวัดลำปาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 จากผลการวิจัยสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด พบว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย จึงเสนอแนะ

ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดสมรรถนะด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล ควรเริ่มจากการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้บริหารได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะอย่างเข้มข้น หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดทำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตเครื่องมือดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถศึกษาและพัฒนาทักษะได้ด้วยตนเอง

5.3.1.2 จากผลการวิจัยสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด พบว่า การปฏิบัติงานของครู ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย จึงเสนอแนะผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นรูปธรรม วางแผนการพัฒนาดังตรงจุด สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการจัดการห้องเรียนสมัยใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community - PLC) ภายในโรงเรียน เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้อร่วมกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยต่อไป และเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า จึงขอเสนอแนะวิธีการวิจัยต่อไปนี้

5.3.2.1 ควรศึกษานำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเข้าใจดิจิทัล ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล

5.3.2.2 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อที่จะได้มีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลที่เป็นรูปธรรมและส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู